

המחשב האלקטרוני - סמית

בתקופתנו, בה משתדל כל אדם להתנהג כמחשב אלקטרוני, היתה זו חוויה מרעננת מאד עבורנו, לפגוש בירושלים, מחשב אלקטרוני שכל שאיפתו בחיים היא להתנהג כמו בן-אדם.

למחשב האלקטרוני הזה קוראים סמית, הר ברט סמית, והוא הוא שגילה לציבור הרחב את תוצאות הבחירות להסדרות, ביום ראשון, ב"שעה אחת בלילה" — שעה אחת בלבד אחרי סגירת הקלפיות. האמת היא שהתוצאות הסופיות היו ידועות לו כבר ארבע שעות לפני סגירת הקלפיות, אבל קול-ישראל סרב לשרר זאת, כדי לא להשפיע על בוחרים שטרם הצביעו.

כל חייו הקצרים, משך 43 שנים, שאף סמית, משום מה, להתחזות כיצור אנושי, ולהסתיר את זהותו האמיתית האלקטרונית. הוא גידל לו זוג אוזניים ארוכות ואינטליגנטיות סביב המחשב בראשו, הצמיח עליו שיער אנושי אפור, וכתכסיס הסוואה גם גירסם כמראה מן המניין באוניברסיטת קולומביה — במחלקה לחישובים אלקטרוניים.

אף אחד מהסטודנטים במחלקה לחישובים אלקטרוניים לא הצליח לגלות שהמראה שלו הוא מחשב אלקטרוני בעצמו. וכך התאבחה בו סטודנטית אחת. היא אמנם רגישה באור ירק רק מזור שנידלק בעיניו כל פעם שהיתה לוח צת את ידו הימנית, אבל היא יחסה זאת לאהבה. היא לא יכלה לדעת ששם נימצא הכפתור. הם התחננו, ואחרי חישוב מדוייק מיוחד הוא העניק לה שלושה ילדים מדוייקים כמו סרגל-חישוב, והיא היתה גאה בו מאד.

המחשב סמית העז אפילו להיחפך לצינון, ללכת לגור בקיבוץ גשר-הזיו בגליל, ולהוליד שולל את כל חברי-המשק שהוא יצור אנושי. הוא כתב אפילו ארבע מחזות כדי שיחשבו שהוא בן-אדם, והתחיל לשחק טניס בצורה מאד לא-מדוייקת כדי שלא יחשדו בו.

היתה זו ממשלת ישראל שגילתה את זהותו האמיתית. הוא קיבל נויפה חמורה על התחזות רדמות איררה. ובתור עונש הועבר מייד לנהל את המחלקה לסטאטיסטיקה של הממשלה. אחר כך הטילו עליו לגלות את תוצאות הבחירות לנסת. השבוע הוטל עליו לגלות את תוצאות הבחירות להסדרות.

ניפגשנו בירושלים, במשרד העבודה, שם הוא פועל כל השנה. לחצתי את ידו הימנית ואור ירקרק נידלק בעיניו. ואז הוא אמר: "יש כל מיני מחשבים אלקטרוניים. יש מחשב שער-שה, למשל, עבודה בשביל 100 איש. אבל לא משתמשים בו בישראל. למה? כי זקוקים לאלף איש להפעילו."

"לי יש משהו מיוחד. יש לי את התכונות של מחשב אלקטרוני וגם של בן-אדם, כן שאין צורך באלפי בני-אדם שיפעילו אותי. אני בתור בן-אדם מפעיל את המחשב האלקטרוני שבי. אני גם תמיד מפקח על המחשב שלי שלא יטעה. לכן, לדעתי, אני מדוייק יותר מכל מחשב סתם, אני מהיר יותר, והעיקר, עולה לממשלה בזיל-הזול, כמו פקיד ממשלתי אחד."

"ביום הבחירות להסדרות הביאו אותי ב"השע בלילה לבית-וועד-הפועל. הנתונים היו אצלי כבר שבוע מקודם. היתה לי כרטיסיה של ישובי הארץ המחולקים לשש שכבות חבר-תיות. ערים גדולות, ערי-פיתוח, קיבוצים וכו'. ליד כל מקום יישוב היו רשומות התוצאות באחוזים של הבחירות הקודמות. הן הראו שרק

הערים הגדולות ועוד 13 יישובים קטנים בלתי-מיפלגתיים, ושל האיחוד החקלאי, מגיבים כמו בארומטר על מזג-האוויר הפוליטי. מספיק לי שאקבל את תוצאות 13 יישובים אלו, שהם בסך-הכל אחוז אחד מכלל המצביעים, כדי שאדע את התוצאות הארציות."

בתשע בלילה, שלוש שעות לפני סגירת הקלפיות, הביאו לסמית את הקלפיות של 13 היישובים הקטנים שהלכו לישון כבר בשמונה בערב. שבי-ציון, למשל.

באחת בלילה, שעה אחרי סגירת הקלפיות, שמעו אלמוגי, בקר, תמיר ואורח-ישראל את קולו של סמית ברדיו:

"מערך 50 אחוזים, גח"ל 17—18 אחוזים." בקר טילפן לראשון לסמית. הוא שאל אותו בקול רווי-פחד: "שמע, סמית, אתה טועה! זה לא יכול להיות 50 אחוז למערך. זה בטח 55." אור אדום נידלק בראש של סמית כשהוא ענה בקול מתנתי זועם:

"אם אתה יודע מראש, אז בשביל מה אתה צריך אותי בכלל!"

תמיר טילפן השני. הוא אמר בקול רווי-תיקווה: "שמע, סמית, אתה טועה! זה לא יכול להיות 17 אחוז לגח"ל. זה בטח 12!"

אור אדום נידלק בראש של סמית כשהוא ענה בקול מתנתי זועם: "אם אתה יודע מראש, אז בשביל מה אתה צריך אותי בכלל!"

סמית

המחשב סמית צדק. לפני שנפרדנו, א"מר לי סמית, כש"אור ירקרק צנוע מהבהב בעיניו. "אני חוזר ואומר שמדינת ישראל אינה זקוקה למחשבים אלקטרוניים סתם. היא קטנה מדי בשביל זה. היא זקוקה למחשבים

כמוני. לי, למשל, לא יקרה לעולם, מה שקרה למחשב של הפאנטאגון בשנה שעברה. מקנא מארה רצה לדעת מה יהיו התוצאות אם יתקיף את הווייטקונג, ובמשך שלושה חודשים הזין את המחשב האלקטרוני המשוכלל-העצום שלו ב"נתונים. כעבור שלושה חודשים ענה המחשב: "Yes."

"Yes what?" התרגז מקנאמארה.
"Yes sir!" ענה המחשב ונאלם דום.

בלי טובות

לכבוד ראש-השנה גזר ראש-העיר גזרה קשה ואכזרית על אזרחי תל-אביב. כל יום הוא יוצא לרחוב, תופס כמה אזרחים תמימים ועושה להם בכוח טובות.

אפשר לסבול טובה אחת ליום. שתיים, אבל ממה טובות ליום, בבת-אחת, אפשר בקלות להחנק. אזרחים רבים ממורמרים מאד מהיחס הטוב הזה, כי ראש העיר לא שואל אותם בכלל רשות אם אפשר לעשות להם טובה ואם הם מעוניינים בזה כרגע. הוא פשוט תופס ועושה להם באכזריות טובות.

מה שקרה אתמול, זה אופייני. נמיר עשה מעשה טוב, וערך סוף-סוף טקס פתיחה חגיגי לבית-יד-לבנים, לזיכרון בנינו שנפלו. זה מעשה יפה מאד מצידו של ראש העיר, כי הבית כבר עומד מוכן חצי שנה. הוא קרא לכל התושבים לשדרות ויצמן לראות את המעשה הטוב.

נסענו לשם, אבל כבר בדרך, ברחוב הכובשים, עצר אותנו שוטר ואמר אין כניסה מכאן, כי ראש-העיר סולל קטע חדש. ניסינו דרך בן יהודה, אבל כבר ברחוב נס-ציונה, עצרה אותנו ערימה מרשימה של חתולים מתים שהודיעו לנו חגיגת שראש העיר הטוב ציונה להרוג אותם במבצע-ניקיון מיוחד לכבוד החגים.

ניסינו להגיע לבית-יד-לבנים דרך רמת-אביב, אבל שם עצר אותנו שוטר ואמר שהדרך חסומה מפני שעוד מעט יגזור עקיבא גוברין את הסרט למרכז-תירות-זוספורט, והשיירה תעבור מכאן. אבל מה, הציע לנו השוטר, אם תיסעו דרך יפו, תגיעו משם תוך שעה לבית-יד-לבנים. ואמנם תוך שעה היינו בדרך ליפו, ושוטר כיוון אותנו לדרך אחרת, כי משם יצאה בדיוק

שיירה לגבעתיים לטקס-הפתיחה החגיגית של בית-ראשונים. שדרות-ירושלים היו חסומות כי שם בדיוק ערכה גברת אורה נמיר טקס פתיחה חגיגי לנשות תל-אביב, לכבוד מועדוני-הנוער ביפו, שניפתחו בצורה לא-חגיגית לפני שנתיים. ברחוב קק"ל חסמה את הדרך ערימת עצים, שראש העיר ציונה לגדוע מפני שהם מפריעים לזרם החשמל. רחוב דובנוב היה חסום בגלל שיפורים בביוב. רחוב הירקון היה חסום מאותה סיבה, אבל עוד מהבחירות הקודמות. בשדרות-חן נערך טקס חגיגי לפתיחת שוק-הציורים, ו"אזרחים ניכבדים חסמו את הדרך.

טילפנו למשרה לבקש את עזרת הסמל זצלר — איך להגיע לבית-יד-לבנים. "הוא יבוא בערב", אמר הסמל התורן, "הוא נסע לנצרת לטקס חנוכת תחנת-משרה חדשה." "אפשר לדבר עם סמל שמולביץ?" "הוא יחזור מייד", הבטיח הסמל התורן, "ברגע שיגמר הטקס בבית-יד-לבנים."

מצרך השבוע

מצרך השבוע בישראל היו ציורים. המועצה הציבורית-לתרבות-ואמנות פתחה שוק לציורים תחת כיפת-השמיים, בשדרות ח"ן, ואפשר לה-שיג שם תמונות מכל הצבעים והגדלים בזיל-הזול, למרות שזה ערב-חג ומחירי העופות הא-מירו בשווקים. אפשר להשיג שם, למשל, ציור של יוסל ברגנר במחיר של חמש קילו דגים, והדפסה של תומרקין במחיר ארבע קילו בשר. הכוונה שלנו בזה, הודיעה בגאווה המועצה-לתרבות-ואמנות, היא, להחדיר את תודעת ה-אמנות והאסתטיקה להמונים. הרעיון הצליח למעלה מהמשוער, וכבר ביומיים הראשונים נחטפו הארגינאלים בשוק כמו דגים טריים.

התמונות תלויות לאווה על ווים כמו כל סחורה בשוק. כמו כן, יש שם מבחר גדול על הדוכנים, וכל אחד יכול לפשפש ולממשש ביצי-רות בידים. בצד מוכרים ארטיק מאסטיק.

גברת שווארץ, גברת שולץ וגברת רבינוביץ קנו לכבוד החג קילו תפוחי-עץ בשוק-הכרמל, קילו בצל וקילו בשר-חזה. בדרך הביתה הן התעכבו בשוק שדרות-ח"ן וקנו קילו ברגנר. הצי קילו תומארקין, וגברת רבינוביץ קנתה רק חמישים גרם אבישר, כי לא היתה לה מקום בסל. המוכר ישב מול הסחורה, וגברת שווארץ, הצביעה על ציור אחד ושאלה: "כמה עולה אחד מה?"

"זה עולה 300 לירות", ענה בעל הגאלריה. "יש לך משהו טוב בשלושים לירות?" "יש לי הרבה דברים טובים. מה את רוצה?"

"משהו בשלושים לירות בערך", "אולי ציור של אבניאל, זה שלפניך."

גברת שווארץ הרימה את התמונה לאף: "יש לזה ריח איום. אין לך משהו טרי יותר?" "יש לי משהו בדיוק בשבילך. התמונה הזאת!"

"מה רואים כאן?" "שלושה ילדים." "הם ערומים?" "אני לא יודע."

"מפני שאם הם ערומים אני לא קונה, מפני שאני רוצה שגם הילדים שלי יהנו מאמנות." "עכשיו אני שם לב. הם לגמרי לבושים." "כמה הם עולים?"

"מאה ועשרים לירות." "תגידי, אני מוכרחה לקנות שלושה ילדים בבת-אחת? אין לך, במקרה, תמונה של ילד אחד בארבעים לירות."

"בארבעים יש לי משהו מיוחד בשבילך. הדפסה אבסטראקט של תומארקין." "אני לא מוציאה על זה יותר מ-35 לירות." "גברת, כאן לא עומדים על המקח, זה לא שוק."

"שלושים וחמש?" "גברת, מה איתך? זו אמנות! הביטי איזה הבעה! איזה נשמה! זה שווה מאה לירות; רק היום יש לך הנחה כזאת."

"שלוש?" "רגע, רגע, מה את בורחת. כמה את אומרת שאת מוכנה לשלם?" "שלושים וחמש."

"אז למה לא אמרת את זה בהתחלה." "תעטוף לי בבקשה."

ביד אחת היא לוקחת את תומרקין וביד שניה את סל הירקות וצועדת הביתה עם גברת רבינוביץ, בראש גאה, חוזרת תודעת האמנות.